

Instituția, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Bierătorii neînfrânate nu se pri-
mesec. Manuscrise nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Bodo/W. Mosse, Hausenstein & Vogler
(Oto Moos), Heinrich Schalek, Alois
Berndt, M. Dukas, A. Oppelk, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezel, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. J. Dorn; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmoniu pe o colonă 6 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austrii-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se penumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 229.

Brașov, Joi 12 (24) Octomvre

1889.

Brașov, 11 Octomvre v.

În ședința dietei uguresci de
alaltăeri a dat în cel din urmă,
după o lungă pauză d pregătire,
ministrul honvedilor Fejervary
răspunsul său la întrebarea lui
Irași în afacerea stégului negru-
galben delat Monor.

Fejervary a vorbit destul de
clar și chiar cu aspră în favo-
rea întrebării stégului negru-
galben ca semn al honvedilor.

Legea din 1868 art. 41), a
dășă ministrul, determină că sté-
gurile legale ale honvedilor (sim-
bolurile) sunt cele tricolore și
aceasta s'a și observat. Dér în
punctul 2 aceeași lege dispune că
reglementele de serviciu și prin
urmare și stégurile trebuințate
ca semnale, între ca și cel
negru-galben, sunt egale la ar-
mata comună și la honved.

Prin urmare, dăse d-lu Fejer-
vary, în cazul delat Monor nu
pote se se vorbească e-o vătămare
a legii prin aceea că s'a arborat
stégul negru-galben.

Răspunsul, ce l-a primit mi-
nistrul honvedilor la discursul
său din partea opoziției, a fost
o sgomotósă protesare întreruptă
de strigări ironice le „Hoch”.

Adevărat, că d-lu Fejervary
a și apostrofat d vre-o câte-va
ori aspru pe cei din opoziția. Așa
de pildă fiindu întrerupt de stri-
gări sgomotóse de eprobare. Când
a dășă, că stégul negru-galben
este stégul familiei regesei, al
supremului căpitan al armatei,
Fejervary a întrebat: „Voiți pote
mai bucuros cuburile prusiane,
decât p'acele ale propriului
d-vostre rege încoronat?” și éráși
în altu locu a exclamat față cu
opoziția: „La d-vostă toate sunt
nelegale, ce nu sunt după pla-
cul d-vostre.”

Daniel Irași din stânga nu
i-a rămas datoru ministrului și
și-a exprimat în toate tonurile in-

dignita sa pentru răspunsul dat,
susțindu că reglementul de ser-
viciu nu pote sta în contradicere
cu legea, că întrebarea stégului
negru-galben la Monor, și nu
insultarea lui, a fost unu aten-
tat, că colorile negru-galbene nu
sunt ale familiei domnitore, ci
ale imperiului austriac și că ar-
mata trebuie să folosescă colorile
și emblemele Austriei ca și ale
Ungariei.

Inzadaru s'a silitu d-lu Fejer-
vary a dovedi, că de 83 de ani
stégul negru-galben se folosește
ca stég al familiei domnitore și
că legea e pe partea lui, căci kos-
thuzii nu se mai pot îmblândi
și acum au poftă chiar să-l pună
în stare de acușare pe minis-
trul honvedilor.

Neamțul dăce „că ce-i prea
multu nu-i sănătos” și în cele
din urmă purtarea stânger ma-
ghiare pote să scotă din țitini și
pe cei mai răbdurii!

Afacerea Berinde.

Ađi după amedii, primiram
următorea telegramă pe care cu
cea mai mare satisfacție ne
grăbim a o publica:

Gherla, 23 Octomvre. Scirea fô-
iei unguresci „Magyarság” cumcă P.
S. Sa Episcopulu Szabo a suspendat
pe protopopulu Alexiu Berinde din
Seini, e o minciună încornată.

Când am adus, după numita
fôia ungurescă, scirea despre pre-
tinsa suspendare a vrednicului
protopopu din Seini, am dășă, că
dăm scirea sub rezervă, pentru
că nu putem crede, ca Prea Sân-
ția Sa episcopulu să persecute pe
preoții săi, fiindcă își facu dato-
rința lor românească, și să se facă
unelta dușmanilor nêmului ro-
mânescu.

Telegrama de mai sus nu
dovedește acum, că dreptate am
avutu să nu credem, că unu pre-

latu român ar fi capabilu de o
faptă, care aru pricinui bucură
în tabera dușmanilor noștri și
măhnire în inimile poporului ro-
mân.

Tristă și-a început cariera
noua fôia ungurescă!

DIN AFARĂ.

Deschiderea Scurpenei sêrbesci.

Regentulu Risticu a cetitu în Scup-
cină discursulu de deschidere, în care
resumă evenimentele din timpii din urmă:
modificarea Constituției, abdicarea Re-
gelui Milanu, instituirea Regonței, un-
gerea regelui, cu privilegiu căreia na-
țiunea a manifestat simțemintele sale
de grațitudine, bine meritate, față de
dinastia națională și de iubirea pentru
junele rege.

Abdicarea regelui Milanu constituie
un mare act patriotic, act conside-
ratu ca inaugurarea regimului parlamen-
tariu progresist; națiunea vede în regele
Alexandru promotorulu unei ere noue
mai fericite. D. Risticu mulțumesc în
discursulu său suveranilor și șefilor
statelor streine pentru felicitările adre-
sate Serbiei cu acestu privilegiu, elu anunță
sfortările guvernului pentru a realiza
economia, a spori veniturile și a asigura
perceperea lor, menționă luarea în
posesiune de cătră statu a monopolului
tutunurilor și a drumurilor de fier,
vorbește de proiectele de reformă a ar-
matei pe basa menținerii catedrelor ac-
tuale și a necesității de a reglementa
raporturile între stat și biserică, cu
acestu prileju regentulu exprimă satis-
facțiunea sa pentru restabilirea ordinii
în biserică și convingerea, că va fi datu
Serbiei să ducă la bun capetu lucră-
rile de reforme, cari pot să asigure
pacea dinăuntru și din afară.

Discursulu constată starea amicală
și normală a relațiilor cu puterea
vecină și celelalte state, relații ce s'au
putut dezvolta și întări prin câștigarea
prețioasă a noue amiciții. D. Risticu exprimă
firma voință a guvernului de a se sili
a menține concordiă și pace în țările

balcanice, respectându aspirațiunile de
desvoltare și de autonomie ale popo-
relor din peninsula.

„Simptome la Balcani”.

Sub acestu titlu dăruțu oficiosu
„Post” din Berlinu scrie unu articolu,
în care dăce, că despre fortificațiunile
României nu se mai aude nimic, din
contră însă se aude forțe multu despre
întărirea armatei române. „Acăsta dove-
desce, dăce fôia Berlineză, că ministe-
riulu rusofilu al României nu crede a
avé nici unu temeu de a lua măsuri de
defensivă în contra Rusiei, din potrivă
însă crede a vé temeu să ia măsuri
ofensive în contra vecinilor din vestu
și din sudu. Strategia rusă se pare din
partea că nu cunoscé nici unu mandat
mai înalt, decât a împedea o opera-
țiune comună a puterilor centrale. Rês-
boiulu, după vederile ruse, nu trebuie
s'ncépă înainte de a fi cu totul ocu-
pată Austro-Ungaria print'unu focu vio-
lentu în peninsula balcanică. În fine dăce
„Post”, că în România ministerulu par-
tidei boeresci rusofile e gata a se înarma.
De asemenea pregătirile rêsboinice ale
Serbiei sunt bătătoare la ochi, conside-
rându forțele de care dispune țera. Unu
observator al tuturor acestor simp-
tome nu pote să nu se convingă, că cei
cari le agită acestea din afară, au des-
tul temeu să producă fiori.”

Pe câtu scim noi, după informa-
țiunile chiar ale dărelor din România,
fortificațiunile se continuă cu mare grabă,
și regele Carolu, cu ocaziunea manevre-
lor, a inspectat fortificațiile Focșa-
nilor; ba se vorbește, că ministrulu de
rêsboiu generalulu Manu va cere came-
relor încă 15 milioane pentru terminarea
fortificațiilor, pentru care în dăile
acestea a și sosit un mare transportu
de tunuri. Prin urmare „Post” e réu
informatu în astă privință.

SCIRILE DILEI.

Revisuirea municipiilor, ce a fost
ordonată de ministrulu ungurescu de
interne, a început în diferite părți ale
Ardelului și Țerei unguresci. Av-va

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Tipulu clasicu-romanu la Români.

Cu toate că genulu omenescu derivă dela
o singură părechie de omeni, totuși acestu
genu atâtu e astăzi de dispărechiatu în
caracterulu său limbistic, eticu, religiosu
și spiritualu. încatu privindu-lu din astu
punctu de vedere, își uim de ginte sa
proprie și unică, cugeti că genulu uman
descinde dela mai multe ginți și dela
mai mulți părinți.

Dacă toți omenii timpurilor aru fi
avutu până în prezente limba adamitică,
etica, spiritulu și tipulu adamiticu, —
unde ar fi evoluțiunea societății, unde
spiritulu progresist, cultura și istoria
omenirei? Abia a răsăritu ideea unei dis-
păcheri la turnulu lui Babelu, și îndată
istoria a putut puțin să rêsufe mai
liber și să încépă a nu vegeta, ci a trăi.
Priviți istoria omenirei după turnulu lui
Babelu și ea ve va îndestula sufletulu,
deorece aci începe a se arata în omenire
varietatea. Ea se arată în limbă, în mora-
vuri, în spirit, în credință, în port și

în viațuire*.)

Trece în adevăr secululu de aur,
trece celu de argintu și apare celu de
aramă și de feră; secululu de feră intru
adevăr pune lumea în mișcare. În
acestu timp începe chiar lupta pentru
existență, adică viața omenirei, alimentată
prin mișcare și luptă. În această epocă
se deosebesce cânteculu de cântec, bas-
mulu de basmă, credința de credință,
rassa de rassă și tipulu geneticu de altu
tipu geneticu.

*

Voindu a vorbi aci puțin de ti-
pulu geneticu său de tipulu poporulu
român, trebuie să scim, că multe ti-
puri de rassă parte s'au coruptu, parte
chiar s'au contopit în alte tipuri, ce
le-au înghițit.

Istoriei numesc mai multe evolu-
țiuni în istoria omenirei, mai multe

*) Veđi „Divina comediă”. Infernul, C. 31
pe românește:

„Nimrod este acela, prin a căru nebunia
„In lume nu s'aude, mai multu numai o
limbă,

„Cu elu n'ai ce vorbi”. etc. etc.

perioade de contopire și perire, și mai
multe éráși de renaștere. Au suferit
multu prin aceste evoluțiuni națională-
țile micu său familiile răspândite printre
națiunile mari. Dér nici acestea toate și
pretutindenea. E forțe mare puterea de
națiune și de ginte. Și de aci purce-
dend, nu trebuie să ne mirăm când în
multe națiuni moderne vedem tipulu
anticu, deși mai la toate coruptu, alu stră-
moșilor lor naționali, alu acelor stră-
moși, cari ađi sunt morți ca națiune,
cum sunt de exemplu: Evreii, Grecii,
Germanii, Perșii etc.

Fiă-care familiă mare, emigrându
din casa părintescă, numită Asia, nu a
emigrat numai cu corpulu, ea a emi-
grat cu Deii și cu Penații familiari pe
umeri, cu iconele părintesei în brațe, cu
portulu naționalu pe trup, cu tradiți-
unile, credințele și obiceiurile avitice în
sufletu, cu tipulu seminței sale în față. E
altă cestiune, decât aceste talismane aduse
p. e. în Lacedemonia cea muntósă ori
în Saturnia cu climă môle și cu ceriu
dulce nu s'au schimbatu încâtva, influ-
ințându clima, timpul și alte necesități

naturale, bine sciind, că spiritulu unei
națiuni e efectulu și productulu lumii
în care trăiesce secul de secul, pe când
Nomađii formăză mereu același spirit
proav și de generațiune, nepetrecend
timpuri lungi în una și aceeași zonă
lumescă. Totuși și în aceste ginți trans-
portate și mutate în Europa meridională
sufletulu criteriilor lor de rassă nu
s'a stinsu. Au apus multe ginți de pe
pământ, dér cine va nega, că sufletul lor
de rassă nu trăiesce și ađi în multe po-
pore moderne? Cine se îndoiesce, că
gintea Jafetică nu a trăit prin descen-
dință în viguroșii Romani anticu, ér aceștia
nu trăiescu și astăzi în Francesi, Spa-
nioli, Italiani și în Români dela Carpați
și dela Dunăre, seu nu trăiescu și astăzi
în gintea latină.

Așa și este! Romanii Romei clasice
trăiescu și astăzi în Francesi, în Spa-
nioli, Italiani; ei trăiescu prin criteriile
de rassă și de națiune, cari légă în strinsă
afinitate de viață și de ginte, nu trăiesc însă
prin tipulu lor, prin fisionomia făpturei său
mai bine prin făptura de nêmu în nici o
națiune romanică așa de bine ca în Români

acastă revisuire vr'o urmare bună? E greu de crezut, după ce stăpânirea ungurească e atât de deochiată.

Apă mare. Din Timișoara se anunță: În urma ploilor continue a crescut apă Timișului lângă Cușteiu la 290, apa Vegului la 170 peste zero. Comunele Mosnița, Giroda, Medieșu, Sagu și Parațu au trebuit să trimetă jumătate din puterile, de cari dispun pentru lucrări, la stăvilarele de apărare. Apa e încă totu în creștere.

Faptu neumanu. „Românul“ comunică: Ni-se scrie din Predeal, că cu trenul dela 12 ore venise er'i o femeia bolnavă, ce voia să treacă în Transilvania la părinți spre a se căuta, însă bunii Unguri n'au voit a o primi sub cuvânt, că bóla de care zace este contagiósă. Tóte rugămintele ei, și chiar ale publicului aflător acolo au fost zadarnice, astfel că nenorocita femeia a fost nevoită a rămâne în Predeal, unde neavându pe nimeni, s'a retras în sala de așteptare plângându. Se vede că această supărare a agravat și mai mult bóla, căci pe la óra 4 a încetat din viață. Șeful de stația română a luat tóte măsurile spre a o îngropa.

Epidemia de vérsatú în Clușiu ia astfel de întindere, încât spațiul spitalului Carolina și alú casei de lucru destinate pentru bolnavii de bubatú nu mai e destul de încăpător. Primăria voese să închirieze unú nou localu potrivit pentru primirea bolnavilor de vérsatú.

O dramă oribilă. În Dobričinu au fost găsite mórte în casă mama lui Iosifú Moritz, care și-a omorítu pe tatásu, și fiica ei de 19 ani Erzsike. Fata a împuşcat mai întâiu pe mamă-sa și apoi s'a împuşcat și pe sine. Cetitorii își vorú fi aducându încă aminte de crima sévêrsítá acum câteva luni de honvedulú Iosifú Moritz, care și-a împuşcatu pe tatásu. Ucigașul se află în închisóre și de mai multe ori se lățise vestea, că auditoriatul de honvedú l'ar fi condamnatú la mórte, ceea ce însă nu s'a adevêritú până acum. Mamă-sa fusese în audiență și la Maiestatea Sa și la archiducele Iosifú, ca să ceră grațierea fiu-séu, dér puțină speranță avea, că va isbitú. Cum se vede, n'a pututú suporta rușinea, d'a fi executatú fiu-séu, și așa a preferítu cu fiá-sa să mórá. De altá parte se spune, că nu însași mama ucigașului s'a sinucisú, dér se admite, că fata a împuşcatú și pe mamă-sa.

Procesú de pressá. Din Clușiu se

impártășese, că procurorul general a intentatú proprietarului de pámêntú Stefan Berzenczey din comitatulú Murêșu-Turda procesú de pressá pentru o comunicare, ce acesta a publicat'o mai de multú în diárú și în care învinuia pe fișpanulú Zoltan Banffy, că a comisú diferite abuzurí.

Procedurá sistatá. Fostulú deputatú dietalú Adam Lazar acusase de stórcere de bani pe contesa Clara Haller, care îl amenințase cu publicarea unei foi volante de cuprinsú compromițeturí. Procuratura însă a propusú sistarea procedurii și tribunalulú a luatú decisiune în înțelesulú acesta.

Corulú vocalú rom. gr. or. din Cúvesdú (Kövesd) va da la 14 (26) Octomvre o petrecere de jocú împreunatá cu cântári în șcólá de acolo.

Hirotonire. S'au hirotonitú întru preoți, prin P. S. S. părintele Episcopú alú Aradului I. Mețianu, următorii clerici absoluți: Georgiu Romanulú pentru parochia vacantá din Sân-Nicolaulú micú, protopresviteratulú Lipovei, și Nicolau Popovicú pentru parochia vacantá din Sân-Nicolaulú mare, protopresviteratulú Oradei-marí.

Esamenele de bacalaureatú (maturitate) în Bucuresci s'au sfêrsítú. Din 200 de candidați, au obținutú diploma numai 93.

Culesulú viilorú dela Dupásdorfú a începutú. Calitatea vinului promite a fi fórté bună. Prețulú mustului mai slabú e 10 cr. de litru.

Capsá de sigurantá. „L'Indépendance Roumaine“ află, că după manevre, în urma unui ordinú alú ministerului de rebelú românú, comandantulú diviziunii IV va însărcina o comisiune specialá spre a face încercári cu noua capsá duplá pentru șrapnele și obuzurí, invențiune datorítá d-lui Braicoff juniorú. Pare-se că această nouá capsá presintá avantaje însemnate din punctulú de vedere alú siguranței atâtú pentru transportú, câtú și pentru funcționare. Este vorba de a se admite această capsá în artileria română.

Oaspeți necinstiți. Luní séra petrecurá cafele de zidarú Friedrich Wallmes, Benedek Istvan, Bartha Gyula și Friedr. Wólker în birtulú lui Dumitru Tocaniá din locú, și în urmă gásirá cu cale să ia și din sertarulú tarabei 8 fl. și să plece fără să plătésca consumația. Dér hoțulú propune și poliția dispune: cei patru „cinstiți“ óspeți furá gásiți petrecându cu

bani d-lui D. Tocaniá în altú birtú și duși la récoore.

Hoțú ucigașú. Administratorul economicú alú comunei bisericesci gr. or. din Seps-Sáugeorgi, Nicá Mihailá Vancea, se duse în dimineața dílei de 19 Octomvre în grajdú, ca să dea nutrețú vitelorú. Deodatá aude unú zângănitú de lanțurí în șopronulú carélorú, căci unú hoțú luase dela unú carú lanțulú de împedecatú și voia să sará peste gardú. Vancea alergá după elú sêlú prinčá, dér hoțulú scóse unú cuțítú și i spintecá pântecetele.

Croații și Ungurii.

Unú articulú dela 19 Octomvre alú fóiei croate „Obzor“ din Agram se considerá ca semnalú pentru reconstruirea opozițiunii croate pe basa dreptului publicú. Fóia croatá accentuézá, că Croația nu și póte ajuta cu pactulú cu statulú ungarú. *Dela Maghiari nu poți aștepta nimicú*, asta a dovedit'o desbaterea asupra réinoirii pactului financiarú cu statulú ungarú. „Obzor“ pledézá pentru renunțarea opozițiunii d'a mai lucra pe basa pactului și pentru unirea elementelorú opoziționale pe temelulú *integrității și independenței Croației*.

Pentru ajungerea acestei întregități și independențe Barcoi și soții săi de principii au prezentatú dietei, precum amú spusú, urmátorea móțiune:

Pêtrunși de convingerea, că această dietá nu póte admite, ca cestiunea unirei țerii surorí Dalmația cu acestú regatú să rămâná și mai departe pendentá, ci din contrá sfânta datorință îi impune să grábésca rezolvarea acestei cestiuni și astfelú să coréspondá ferbinte dorințé unanime a întregéi națiunii croate, subscriși presintá urmátorea móțiune:

1. Dieta hotáresce să îmáneze Maiestății Sale, prégrațiosului nostru rege, o adresá, în care s'î amintésca acestú postulatú alú națiunii croate, celú întemeiazá dreptulú ei naționalú și publicú, ca adecá regatulú Dalmației să se unésca cu regatulú Croației și Slavoniei, și în care se rógá, ca Maiestatea Sa să binevoiesca a invita dieta dalmatiná, ca să alégá și să esmitá din mijloculú ei o comisiune specialá de 12 membri, ca împreuná cu comisiunea acestei diete emisá în același numărú să stabilescá modulú unirei. 2. Pentru facerea adresei dieta alege o comisiune *ad hoc* de cincí membri. 3. Proiectulú de adresá va fi prezentatú în cursulú acestei sesiuni dietale de cátrá comisiunea ce se va alege.

Tituri pentru merite.

D Sătmari, Octomvre 1889.

(Fine.)

La actá scrisóre, atâtú de completá, fárantárđiare trimitú următorulú réspunsú, áturatú sub VII.:

Nr. 116/3.

Stimat Scaunú Orfanalú! La recercarea oficiá de sub Nr. 6562 am onóre a vé face mátorele observațiuni:

1. În risóreá amintítá se cere estrasulú matridarú despre orfanii lui Ioan „Székely“; cela nu se póte estrada, pentru că „Székely“ nu se află în matriculele de subzducerea mea.

2. Dup cum védú, însinuarea fácutá din áea notarului e falsá, din care causá artea aceea din rezoluțiune, unde se fac amintire de „preotú dormitándú în obura întunecime“ o resping cu indignarú asta o meritá acela, care seduce scaulú orfanalú.

3. Dupcum observú, în cauza asta este cu nepunță de a schimba numele și eu până a primescú rezoluțiune oficiósá nu-mi totú schimba matriculele.

4. Estrasulú se cere sub numele „Székely“; dá cum amintii însă, în matricula din Sat-noulú de susú astfel de nume nu se află, dér după scrutarea fácutá m'a veitú la cunoscință, că estrasulú orfanalú este de lipsá pentru familia „Sécui“ și pentru acesta potú da estrasú, deótre această familiá se află în matriculá.

Ce privece legea din 1877 art. 20 și 230 o cunocú, însă aceea nu demandá, ca preotulú s dea estrasú despre o astfel de famil, care nu se află în matricula lui. În rugarea notarilorú, noi preoții regulár dámú estrasele fără platá în causá orfaalá, și estrasulú de sub întrebare potú sê-lú estradau, decá se poftesce penta familia de mine amintítá.

Alú Sm. Scaunú Orf. etc.

Teuți de usú, 31 Dec. 1886.

oanú Costinú, preotú gr. cat.

La actá Scaunulú Orfanalú comitatensú imi trinite urmátorea scrisóre aláturatá sub VII.:

Nr. 2583/87.

On. D-nú protú gr. cat. în Satnoulú de susú.

Provocándu-mé la scrisóreá de sub Nr. 116/86 aici áșternutá, vi-se face cunoscutú, d-le protú, că avemú lipsá de estrasulú orfanicú rămași după „Ioanú Sécuiu“. Aveți lunétate acela a-lú trimite directú la Pap Zsigmond, notarú cercualú.

Scaunulú ofanalú alú comitatului Sătmari.

Carei marí, 10 Martie 1887.

Virga Sandor, notarú m. p.

Din acesteapoi se dovedesce apriat, că nu preoții gr. cat din comitatú falsificá după placú numele poporului, ci notarii și alte creaturi, cari tráescú din sudorea bietului poporú. Pe lângá tóte acestea congregațiunea comitatensá a cerutú contra clerului românú din comitatú cercetare, care s'a și efectuitú de ministrulú de interne pe calea sa. Eu încă am fostú întreatú pe cale proto-

moderni, cari suntemú noi Románii. Acesta o dícemú básați nu dórá pe aceea, că noi amú fi véđutú pe vre-unú Romanú vechiu, ci o dícemú pe basa documentelorú ce designézá atari tipurí și acelea suntú mai cu sémá statue, columne, arcuri triumfale, apoi érá documente iconografice, ideografice și numismatice.

Romanulú anticú deși e consángêntú cu Elinulú vechiu, totuși în lume și în iconografiá vedemú doué tipurí: tipulú romanú și tipulú elinú, adecá vedemú fápturá romaná și fápturá grécá. Nu a fostú mare deosebire p. es. în era regilorú între poporulú elinú și celú din Lațiu, totuși Elinii erau cunoscuti de pe tipulú lorá, că nu facú parte din cei ce se díceau Romanú. Și deși în Italia inferiorá pe acélú timpú totulú era grecesc, și deși, mai cu sémá în timpulú după résbóiele Punice, Romanii începurá a se familiarisa cu cultura și moravurile grecesci, totuși tipulú romanú rămase necoruptá. Figurile cele imposante și respectabile, tipurile cele nobile și marțiale ale Romanilorú vechi strălucescú mereu prin seculi. Familia Brutú, Fabiu, Torquatú, Camillú, Catone, Scipione impo-

dobescú gíntea romaná cât se póte de fidel prin toți seculii... Aceste tipurí nu se stingú deodatá cu stingerea statului romanú, ele suntú în mare parte transportate în țerile dunárene, numite pe atuncí *Dacia traianá*. Aci gíntea orgoliósá de trecutulú sêu își începe din nou existența sa, aci se renasce éráși! Têra sêlbaticá și solulú incultú vrêu a-le face a doua Italiá fructiferá, alú *doilea Chanaanú latinú*. Amorulú, ambițiunea și sfințenia de rassá conservá poporulú nou venitú caracterulú de rassá și tipulú de națiune. Amorulú pentru datinile străbune, ambițiunea pentru virtuțile esercitate pe câmpulú lui Marte, pentru numele sêu; sanctitatea cátrá amintirea străbunilorú sêi, a credinței sale etc.: écă causele, pentru care Romanulú adusú pe altú pámêntú rămâne necoruptú în tipulú sêu romanú; écă stavilele, peste cari nu au pututú trece piciórele barbare venite din locurile sêlbaticé. Romanulú, dela naturá unú poporú *cu ambițiune naționalá*, deși după venirea lui în Dacia traianá a fostú asupritú de sórte, cu tóte acestea nu a voitú a da ascultare maximei esmopclíților: „*Ubi bene, ibi patria*“, adecá

nu a vrutú să ésa din grópa, în care l'a trántítú fatala lui ursítá, și chiar prin această a fostú înegrítú de unú poporú incultú și conservativú. Hei, însă prin acestú spirítú îndêrâtnicú alú sêu, Romanulú și-a conservatú prin seculi până ađi tipulú sêu romanú. În generalú massa națiunii fiindú fanaticá întru adorarea sângelui ei și întru necorcirea aceleia cu altú sânge, nu este minune deci când în dína de ađi vedemú printre noi, ca și cum am fi véđutú vre-odatá în binecuvêntatulú Lațiu, tipurile lui Brutú, Scipione, Ovidiu și Tacitú. Pe Romanulú adevêratú, decá l'ai îmbráca în orí ce portú străinú, îlú cunosci că e Romanú, îndatá ce priveci la fáptura lui mai de aprópe. Și precum anticii cuceritorí ai lumii se deosebiau de alte popóre, tot așa ne deosebimú noi Románii... S'au petrecutú de multe ori casurí, când indiviđi din poporulú nostru, p. e. aflători în armatá, vorbiau limba germaná cu așa naturalá pronunțare, câtú ai fi juratú că e Germanú; familiarizatú cu acélú individú, privindu-lú mai de aprópe, îți dícei: „*Trebuie să fiá Romanú omulú acesta, că pré sémêná a Románú!*“ Și

asa și era. Esemple câte nu suntú...! S'ar vedé, că nu numai limba nóstrá ne aratá latinitatea, ci și *tipulú sêu fáptura nóstrá* adevêratú romaná sêu latiná... Precum pe Cirú, pe Achile, pe Hanibalú, pe Pirhú i-a trádatú așa de fidelú imaginea némului lorú, în tocmai așa pe Románú îlú trádezá tipulú sêu, pe care nu este în lume mâná omenésca sê-lú stêrgá. Fisionomia în genere, privirea sa cea inteligentá în specia ne aruncá îndêrátú până la timpulú, când Roma numéra în sinulú sêu Fabricii, Reguli, Scipioni, Grachi și Cesari. Și decá Mariu era crâncenú, teribilú la privire, óre nu au avatú și Románii figurí teribile și pline de témá, ca Paulú Chinezú, Mihaiú și Ioanú Vodá celú cunplítú? Securea cade din mâná carneficelui la privirea lui Mihaiu Eroulú, cum a căđutú odatá cuțítulú Cimbrului înainte teribilei fețe a lui Mariu!! Acestea au fostú persóne impunétore, fárá să fi fostú sêlbaticé la privire. Ochiulú sêlbaticú chiar când ride e sêlbaticú; ochiulú nobilú chiar în turbare îți dá speranță! (Va urma.)

colară, la care întrebare am putut arăta, că cine falsifică și schimonosesc numele poporului, der întrebarea, că ore fi voră falsificatorii pedepsiți, rămâne baltă.

Să trec la obiect. Onoratul publicist va fi curios a sci, că ce s'a alesă cu pedepsa de 100 fl. și cu rugarea susterntă în privința acosta la ministrul de interne? Totu asemenea și eu sunt încă și ați curios, ca să vedă ce va fi din acosta afacere. In mare tină pôte fi impedeat, căci apröpe de doi ani nu se aude de densa; a trebuit să më îndestulesc a aşteptarea. Tocmai din astă cauză o dau publicității, deörece n'am speranță de a primi rezoluțiune, apoi in asemeni împrejurări are poporul nostru o dicală: „dă-mi pace că pece-ți dau“. Acesta este refrenul la [causa justă. Decătu să dea rezoluțiune, spre rușinarea asupritorilor ei, mai bine răspundă cu tăcerea. Acestu soiu de răspunsă adeseori pentru mulți petenți este și simțibil. Punändu casul, că ar fi luatü 100 fl. dela mine, cum ași puté eu să aşteptü ani întregi după rezoluțiune, cum aşteptă doi inși din apropierea mea, firesce in alte cauze.

Causa acosta este începutul comediei. Suntü de atunci alte scene și mai interesante, despre cari ar merita a lămurii publicul, însă timpul e prä scump pentru bietul preotü dela sate, care nu prea pôte sta de scrisü, pärsindu-și economia din care își face starea. Poporulü abia pôte suporta greutățile publice, la cari se mai adaugü și nisce utopii moderne și idei scilintite, de cari abia se pôte apöra bietul poporü. La noi in comitatü trebuesc in töte satele „kisedovó“, in acele domnişöre ungu-roice la care poporulü se le dea päne și subsistență. Observabilü este însă, că poporulü se lapedă încetu de străini și începe a cunosce cine îi voiesce binele; päna mai ieri alaltäeri a fostü purtatü inöce și inöcol după placü, acum însă trece și acelu timpü. Numai conducătorii poporului se-și facä datorința, că pe lângă töte sfaturile şirete străinii rămän la golü. Acosta o voiu arăta mai târziu cu argumente temeinice.

Sätmärianulü.

Concertü de binefacere

Irena de Vladaia.

Programa förte interesantă și variatä a concertului acestuia, ce se va da mäne Joi in 12 (24) Octomvre a. c. in sala otelului Nr. I, este de cuprinsulü urmätörü:

1. Gounod „aria giuvaerelorü“ din Faust. D-na Irena de Vladaia.
2. Viewz-temps: Fantasia appassionatä, pentru violinä cu acompaniamentü de piano; d-rele Sidonia și Anna Pop.
3. Auber: Cavatina din „Fra Diavolo“. D-na Irena de Vladaia.
4. Beethoven: sonatä pentru pianü; d-şöra Anna Pop.
5. Massenet: Air du Cid. D-na Irena de Vladaia.
6. a) Wilhelmj Romanță b) Arii romäne, pentru violinä cu acompaniamentü de piano; d-şörele Sidonia și Anna Pop.
7. a) Verdi: Cavatina din Rigoletto b) Flechtenschacher: „Cätü te-am iubitü.“ D-na Irena de Vladaia.
- 8.) Schumann: a) Aufschwung Op. 12 As-dur b) Altblatt Op. 99 Fis-moll c) Novellette Op. 21 E-dur; d-şöra Leontina Neugeboren.
- 9) Meyerbeer: Valsulü umbrelorü din Dinorah. D-na Irena de Vladaia.

Inceputulü precisü la 8 öre sära. Bilete se potü cäpeta in librăriile d-lorü Biesenberger & Hiemesch și N. Ciurcu precum și sära la cassä.

Manevrele armatei romäne.

Mercuri, 4 Octomvre, la örele 9 și jum., Regele împreună cu Principele Ferdinandü, insoțiti de d. generalü Manu, ministru de răboiu, de prefectulü județului și de suitä, au mersü de au visitatü primäria oraşului. La sosire, Regele a fostü întâmpinatü de primarü in fruntea consilierilorü comunali. Regele a vi-

sitatü cu multü interesü localulü, informändu-se cum se administrează oraşulü, vedändü și mai multe planuri de edificii publice; ér la plecare a arätatü inaltele'i multämiri primarului și consiliului pentru starea, in care a găsitü comuna.

Dupä acosta merse la arestulü preventivü, pe care ilü ceretä cu deamăruntulü, luändu cunoscința de cauzele, pentru cari arestații erau detinuți și de felulü cum erau tratați. Regele esprima directorului satisfacția sa.

Apoi se duse de inspectä spitalulü. Bolnavii și localulü erau într'o stare desävërșitä de curätenä. Regele se informä despre mijlöcele de vietuire a acestei institutiü de bine-facere, fundatä de unü omü de bine, de d. Cristescu, care l'a și îndesträtü in parte cu venitulü unei moşii; întrebä cu multä tragere de inimä pe bolnavi, de böbele cari sufereau și cum suntü îngrijiti și spuse d-lui doctorü și intendentei, cätü este de veselü de a vedé acestü localü așa de bine ținutü.

Și fiindcă Regele întâia öra visitase gimnasiulü in diminetä d-lei de 1 Octomvre, färä sä se anunțe, și pentru-cä elevii pregätise unü imnü in onörea sa, Regele merse încă odatä la acosta şcolä, fiindü invitatü și de profesori.

La sosire, d. directorü împreună cu toți profesorii primär pe Suveranü; doué fetiçe oferirä cätü unü buchetü Regelui și Principei Moštenitorü.

Elevii cäntarä imnulü invätatü cu privilegiulü acestei visite. D. directorü și un d-nü profesorü rostirä Regelui cuvinte, prin cari arätau cum in lunga sa domniä îngrijise de îndreptarea tuturorü nevoilorü țerei și mai cu semä de invätämentulü publicü, la care Regele răspundëndü, între altele, duse: că invätämentulü este temelulü tinerimei, și că însär-cinarea profesorilorü este aceea de a scöte din şcolü o tinerime patrioticä. Profesorii și școlarii salutarä cu strigäri entusiaste și prelungite vorbele Suveranului, care la plecare arätä d-lui directorü a sa multämire, in ceea ce privește felulü cum este condusü acestü locașü de educațiä și instructiä.

Apoi la örele 11.30, Regele și Principele Ferdinandü, urmați de d-lü generalü Manu, de adjutantulü de serviciu colonelü Candiano și de prefectulü județului, se duse la satulü Fântänele lângä Băcău, unde au luatü dejunulü la Principeasa veduvä de Schönburg-Waldenburg. La sosire, țăränime multä, îmbracatä in haine de serbätöre, aştepta pe Regele. Ploiä de flori fü asvêrlitä asupra träsurei Regale; dela intrare päna la casa proprietätei drapelule tricolorö fälăiau pe marginile drumului.

Principeasa de Schönburg primi pe Suveranü și pe Principele Moštenitorü pe peronulü casei sale.

Dupä dejunü, Regele, luändu-și dñia bunä dela Principeşä, porni la cantonulü Nr. 288, ce se aflä pe linia feratä Bacău-Roman, de unde la öra 1.43 m. porni spre Focşani.

La stațiä Adjudü, trenulü oprindu-se, unü numerosä publicü salutä pe Regele, care fü întâmpinatü de prefectulü Putnei.

Pornindü de aci, Regele inträ in gara Focşani, la örele 4 jum., in mijloculü aclamärilorü entusiaste ale unei multimi alcätuite din töte stradele societäții. O gardä de onöre din regimentulü de geniu cu musicä dëdü onorurile. Primarulü primi pe Regele cu päne și cu sare, felicitändu-lü de bunăvenire.

Autoritățile comunale, județiane, administrative, senatorii și deputäții locali, dömine din societate, şcolöle, toți veniserä spre a-și aräta dragostea, devotamentulü și respectulü cätträ Capulü Statulü, care după ce multämi in chipulü celä mai caldurosü tuturorü de primirea ce i s'a făcutü, se sulü in träsură, escortatü de pläesii caläri din Vrancea, și porni la biserica catedralä, unde se slujü unü Te Deum. Dupä acosta se îndreptä la locuința d-lui deputätü Apostoleanu, unde Majestatea Sa și Principele Ferdinandü au binevoitü sä ia cartierulü și unde au fostü primiți cu frumöse buchete de flori.

Totü aci d-lü prefectü a presintatü Regelui pe diferiții membri ai autoritätilorü, precum și pe notabilii oraşului și ai județului.

Pe töte stradele edificiiile publice și casele particulare erau acoperite de stöguri, de verdëtä și de covöre.

Regele intorcëndu-se dela catedralä la locuința sa, se opri in dreptulü liceului, unde elevii'i esirä inainte spre a-lü saluta. Vorbi cu directorulü, carniua'i arätä multämirea, apoi merse la şcolä de fete No. 2, unde fü primitä de directörä. Douä fetiçe întâmpinarä pe Regele și pe Principe, cărorä, după ce le

spuserä pe dinafärä versuri, le oferirä cätü unü buchetü. Apoi suveranulü visitändu clasele, la plecare arätä satisfacțiunea sa d-nei directöre.

La örele 7 sära se dete unü prändü in casa d-nei Apostoleanu, la care au luatü parte d. generalü Manu, ministrulü de răboiu, d. generalü Berendei, prefectulü județului, prefectulü de Râmnicu-Säratü, ajutorulü de primarü, directorulü generalü alü căilorü ferate, senatori, deputäti, d. colonelü Gheorghiu, c.mandantulü regimentului 2 geniu, și alții, in totalü 32 persöne.

Cätträ sfêrsitulü mesei, d. Apostoleanu ridicä unü toastü dicëndü urmätörele:

Majestate! Astäđi pentru a douä öra mi-a fostü acordatä onörea de a vë avé dreptü öspe. Prima datä in ajunulü desfășurärei unor evenimente importante, in care tënëra nösträ armatä, sub firma conducere a Majestäii Vöstre, se arätä demnä de șefulü ei supremü și de țerä, acoperindü drapelulü Romäniei de o gloriä neperitöre. Astäđi Majestatea Vösträ, insoțitü de A. S. R. Principele Ferdinandü, Moštenitorulü tronului Romäniei, ați binevoitü a vë opri érași in acestü orașü, inelulü de unire a țerilorü surori.

Permiteți, Majestate, in acestü momentü, in care suntü fericitü de a vë da din nou ospitalitate, sä regretü, că Augusta Reginä, buna și grațioşä nösträ Suveranä, este absentä din țerä, însă presentä in inimile nöstre, și se ridicü acestü toastü in sănätatea Majestäii Vöstre și a Alteței Sale Regale, exprimändü in numele județului caldurosö urări.

Sä trăiți, Majestate, împreună cu M. S. Regina! Träiască ani îndelungați Alteța Sa Regalä! Träiască Dinastia! Trä-écä Romänia una și nedespărțitä!

Ca răspunsü la acestea, Regele arätä cätü este de multämütü de a se vedé împreună cu nepotulü säu in mijloculü Focşanilorü și că socotesce primirea caldurosä ce i-s'a făcutü ca o nouä dovädä de simțimentele ce'i päströzä acestü orașü de frunte.

Arätä apoi cätü este de mișcatü pentru uräriile ce i-se aducü și inchinä pentru prosperitatea oraşului Focşani și a județului Putna.

Sära oraşulü a fostü mändru iluminatü. Populațiä s'a preumblatü pe strade, manifeständu-și veselia și simțimentele de devotamentü cätträ Rege și Principele Moštenitorü, ce onoraserä cu presentä lorü Capitala județului Putna.

Dupä sfârșitulü prändului, Regele a mai statü de vorbä cu persönele ce se aflau de fațä; ér la örele 10 jum. se retrase cu Principele Ferdinandü in apartamentele lorü.

Economia.

Starea sëmënturilorü.

Rapörtele oficiale sos'te dela 1—14 Octomvre n. in ministeriulü ung. de agriculturä asupra stării sëmënturilorü in pärtile ardeleno comunicä urmätörele:

Porumbulü (cucuruzulü): in multe locuri tullei suntü micü și böbele au rëmasü necöpte, mai alesü in unele ținuturi ale comitatului Bistrița-Näsödud. In comitatulü Turda-Ariesü cantitatea e așa de micä, încätü unü jugörü de päment cu päpuşoiu abia dä 3—4 hectolitri.

Vile in förte puține locuri au începutä a se culege. Cantitatea se pôte numi mijlociä.

Sföctele de zacherü și de nutrețü au rëmasü micü, secerişulü e mai slabü decâtü mediocru.

Cartofii in urma ploilorü se desvöltä in unele locuri, der in multe locuri putredescü.

Sëmënturile de tömnä suntü pe alocurea förte frumöse și bine desvoltate.

Lucrările economice la câmpü, impedeate de ploii, au începutü din nou in tötä țera, in urma ivirei ăilelorü calde și svëntate, ba in singuratico ținuturi s'au și finitü.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulü biuroului de coresp. din Pesta.)

Budapesta, 23 Octomvre. In conferința partidei stängei extreme a anunțatü Iranyi că va propune in dietä, ca ministrulü honvedilorü

Fejervary së fiä pusü in stare de acusațiune din cauza declarärilorü sale făcute in afacerea stégului negru-galbenü precum și din cauza ordinațiunilorü sale privitöre la acosta afacere. Conferința a primitü acosta împärtășire a lui Iranyi cu mare entusiasmü și cu aplause.

Berlinü, 23 Octomvre. Discursulü tronului dize, că este îndreptätitä speranța, că pacea europenä va fi susținutä și in anulü viitorü pe temelulü tractatelorü esistente.

DIVERSE.

Glumeți päna ia mörte In Eperjes a fostü inmormëntatü in ăilele acestea inspectorulü temniței de acolo Arnold Fabry. Rëposatulü, care era glumețü färä sëmënu, suferia de plumäni și böla ajunsesse in așa gradü, încätü elü își aştepta in fiecare öra mörtea. De aceea chemä la sine intr'o ăi pe întreprindötöru pompelorü funebre, cu care se tocni in tötä liniștea asupra cheltuielilorü inmormëntării. Töte merserä in bunä înțelegere, numai prefulü pentru carulü funebru a fostü redusü dela 40 la 35 fl. „Mä ducü numai afarä, färä sä më mai întorcü“, dize elü. In dñia urmätöre Fabry își dete sufletulü.

Inveninare prin ciorapi. Din Tetschen se scrie: In 9 Octomvre a fostü inmormëntatä soția unui cärmaciü de corabiä, care a muritü in urma inveninării sängelui prin ciorapi de länä. Femeia își făcuse o micä ranä ușörä la fluorulü piciorului și purtä ciorapi roșii de länä, färä sä lege rana. Numai când osulü se umflä tare, chemä unü medicü, der ori ce încercare de scäpare a fostü zadarnicä. Femeia muri in dureri cumplite.

Cursulü pieței Braşovü

din 23 Octomvre st. n. 1889.

Bancnote romänesci	Cump.	9.44	Vänd.	9.45
Argintü romänescü	-	9.40	"	9.41
Napoleon-d'ori	-	9.47	"	9.49
Lire turcesci	-	10.78	"	10.75
Imperiali	-	9.73	"	9.75
Galbini	-	5.58	"	5.60
Scris. fonc. „Albina“ 6%	"	101.—	"	102.—
Scris. fonc. „5%“	"	98.50	"	99.—
Ruble rusesci	-	1.22	"	1.23
Märci germane	-	11.62	"	11.65
Discontulü 6—8% pe anü.				

Cursulü la bursa de Viena

din 22 Octomvre st. n. 1889.

Renta de aurü 4%	-	-	-	100.75
Renta de härtiä 5%	-	-	-	96.80
Imprumutulü căilorü ferate ungare	-	-	-	114.76
Amortisarea datoriei căilorü ferate de ostü ungare (1-ma emisiune)	-	-	-	99.90
Amortisarea datoriei căilorü ferate de ostü ungare (2-a emisiune)	-	-	-	—
Amortisarea datoriei căilorü ferate de ostü ungare (3-a emisiune)	-	-	-	113.—
Bonuri rurale ungare	-	-	-	88.—
Bonuri croato-slavone	-	-	-	105.—
Acțiunile băncei austro-ungare	-	-	-	920.—
Acțiunile băncei de creditü ungar.	-	-	-	319.—
Acțiunile băncei de creditü austr.	-	-	-	306.60
Galbeni împërätesci	-	-	-	5.67
Napoleon-d'ori	-	-	-	9.50
Märci 100 imp. germane	-	-	-	58.42 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	-	-	-	119.20

Editorü și Redactorü responsabilü:
Dr. Aurel Mureşianu.

„ALBINA“
Institutü de creditü și de economii
Filiala Braşovü

ESCOMPTEZA RIMESSE BUNE
cu 6%,

acördä imprumuturi cambi-ale cu 6 1/2%—7%, cari pelängä o reducere corëspundötöre a sumei cambiului și intru cätü starea numerariului din cassä ar permite, se potü și de mai multe ori prolongi.

Informațiuni mai de apröpe se potü lua dñnicü in biurulü institutului, piațä No. 90 dela 8—2 öre d. a.

87,20

Cancelaria Negruțu

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania

DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Ziaru beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 qⁱ a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflesii la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei străvite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturu indiviilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTULU ROMÂNŪ. Ziaru bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle, și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

Totu de aci se mai potū procura și armătorele cărți din editura propriă:

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tôte trei împreună 1 fl.

Merinde dela școlă seu învățături pentru poporū culese din ziarul unui scolar de Dr. Georgiu Popa. — Opulu acesta, pentru poveturile lui valorose, are se ocupe un loc de frunte în bibliotecile nostre poporale. D-lu autoru a avut nimerita idee, de a publica prin opulu de față un ziar de școlă, ce și-lu făcuse ca elevu de anul I al școlii poporale superioare din Câmpeni, va se dăca pe când era în alu 4-lea an de școlă. În acestu ziar se cuprind diferite impresiuni din copilăria, atât din școlă cât și afară de școlă: o colecție bogată de diferite poveturi primite dela învățatorulu seu, pe cari autorulu le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istoria etc. etc. se află în acestu op, așa că singurū numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitulu despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita se nulipsescă din nici o bibliotecă poporală românescă. Opulu cuprinde 289 pagini 8° — Prețulu unui esemplar cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu e colzarul. Novela originală e Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.
Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.
Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală.—Continuarea novej: **Idealul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Miseriile sociale. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Fântana dorului. Novela poporală de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiul codrului. Balada de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Bunica și Nepețelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé G. Simu. Prețulu 10 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Eli trebuie să se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novela istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Reginei României. Prețulu 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și violele, poesii poporale, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea III și IV, cuprind materia foarte interesantă și amuzantă. Prețulu la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materia foarte interesantă și amuzantă. Prețulu 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlile popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbii române de Maxim Popu, profesor la gimnasiulu din Năsăud. — Manualu aprobat prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitaful ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă poporală pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Catechese pentru pruncii școlari din școlile poporale. După George Mey preot în Schörrkirch din diecesa de Rottenburg de Titu Badu paroch gr. cat. în Satu-Siugatagu, protopopulu distr. Mara, adm. Vicarială alu Maramureșului etc. etc. Edițiunea II. Prețulu unui esemplar cu porto-francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețulu unui esemplar cu porto-francat 1 fl. 05 cr.

Prin marte la victoriă. Comedia într-unu act. După A. Kotzebue localisată de Irina Sonea n. Bogdanu. Prețulu unui esemplar 10 cr.

Influința mândriei. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu unui esemplar 30 cr.

Cuvântări bisericesce în tôte serbătorele de peste an de Ioan Papiu. — Unu volum de peste 24 côle 8° mare, hârtia fină. — Numele d-lui I.

Papiu este mult mai bine cunoscutu clerului român, decât se fă de lipsă a mai recomanda acestu nou product alu d-sale. Clerulu român a învățat a'i apreți scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noulu tom de predici întrece însă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — avându o notiță istorică la fie-care serbătore, — care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva serbătore. — Prețulu unui esemplar cu porto-francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de marte, întocmite de Ioan Papiu. — Acestu volum de peste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de marte, 4 pentru casuri ordinare de marte întemplate în timpul diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciale de marte, 4 la înmormântarea omenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de marte speciale; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela marte, 2 — a martei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fi, 4 — a mamei dela fi, 5 — a fiilor dela părinti, 6 a fratelui seu surorii dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, moșe, bun, bune, străbun, străbune, 8 — a nepoților dela unchiu și mătușe, 9 — dela nemuri și consăngei mai departăți, 10 — dela conșoi de aceeași ocupațiune 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acestu bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amesurate tuturu cerințelor preoțimeșugente la casuri funebrale. Prețulu unui esemplar spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesce, tomul III, scrise de Ioan Papiu. — Acestu tom cuprinde predici pre Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețulu unui esemplar spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicu seu concordantele tradițiunei în două limbi — română și latină, tracteză despre primatul biserice și se estinde pe 22 côle 8° mare. — Scris de Ioan Papiu. — Opulu acesta a fost recensat favoritor și laudat și de foile străine. — Prețulu unui esemplar spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopulu lui espuse în mod popular de profesorulu Dr. Iosif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorulu) de Ioan Papiu. — Acestu op, care se estinde pe 11, côle 8°, e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă școlă poporală,

se vinde cu prețulu numai de 50 cr esemplariulu spedit franco.

Manualu catecheticu pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostu profesor de s. scriptură, catechetică și metodica în seminariulu archidieceșan din Blășiu, actualmente vicaru archiepiscopesc în Făgăraș. — Acestu op de mare însemnătate pentru literatura catechetică română este o prelucrare liberă, schimbându unele aplicări practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băieților nostri, er ceremoniile bisericesce înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea ce are se o observe catecheticulu față cu discipulu sei. Acesta scriere are se fiă un îndreptar în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinților la instrucțiunea religiōsă-morală, ce au se o dea micilor băieți. — Prețulu unui esemplar din acestu op, — care poartă clausula aprobărei prea ven. Ordinariatu metropolitanu din Blășiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avându mai multe poesii în text, — este 1 fl.

Omiile celui dintre sfinți Părintelui nostru Ioan Gură-de-Auru la epistolele sfântului apost. Paulu către Titu și Filemonu. Traduse de Constantin Morariu. Prețulu unui esemplar cu porto-francat e 60 cr.

Dumnezeesca liturgie a celui dintre sfinți părintelui nostru Ioan Chrysostom pus în discuțiune dela operile sântu părinte, de Ioan Boroșiu paroch gr. cat. și ases. consist. Prețulu unui esemplar cu porto-francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce, foarte frumoș ilustrată. Prețulu unui esemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30, în legătură de lux 2.50—2.80

Micul mărgăritar sufletesc. Cărțică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumoș ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secșele. Prețulu unui esemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărțică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secșele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visul Prea Santei Vergure Maria a Născătorei de D-șeu urnat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețulu unui esemplar legat spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iosif Christos. Prețulu unui esemplar legat și spedit franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla (Sz.-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiunile tuturor băncilor române cu prețurile cele mai bune.